

Hoe is het om op een Europese school te werken? De Rotterdamse Fleur Goudriaan (31) werkt als wiskundedocent binnen de Nederlandse sectie van een van de vier Europese scholen in Brussel. Reden voor **Floris van Driel** om haar te interviewen. “Je moet openstaan voor andere culturen, niet vasthouden aan het lesgeven op zijn Nederlands. Dan is het werken hier echt een verrijking voor jezelf en je loopbaan.”

Wiskundigen spreken uiteindelijk allemaal dezelfde taal

Werken op een Europese school

Hoe kwam je erbij om op een Europese school te gaan werken?

“Dat gebeurde eigenlijk bij toeval. Ik werkte al zeven jaar met plezier op een lyceum in Leidschendam. Uit interesse scande ik zo nu en dan de vacatures in de krant. Toen viel mijn oog op de advertentie voor deze baan. Van Europese scholen had ik toen nog nooit gehoord, maar het idee om te wonen en werken in Brussel sprak me enorm aan. Ik heb toen – eigenlijk zonder veel verwachtingen – een brief gestuurd aan Stichting Nederlands Onderwijs in het Buitenland. Dat is de organisatie die het Nederlandse personeel op Europese scholen detacheert. Tot mijn verbazing werd ik uitgenodigd voor een gesprek en kreeg ik de dag erna te horen dat ik de baan had. Dus toen kon ik mijn vertrek gaan plannen.”

Geef je nu les aan kinderen uit heel Europa?

“Nee, ik heb alleen Nederlandse en Vlaamse kinderen in de klas. Europese scholen zijn opgedeeld in taalsecties. Ik werk binnen de Nederlandse sectie van ongeveer tweehonderd leerlingen. De leerlingen zijn eigenlijk niet anders dan in Nederland, al zijn ze wel erg internationaal georiënteerd. Behalve hun moedertaal kiezen ze nog twee of drie talen. Ze volgen ook andere vakken in die taal. Dat is voor de leerlingen geen probleem, die schakelen zo over. Waar ik zelf aan moest wennen is dat het voortgezet onderwijs in het Europese programma begint bij onze groep 8. Dus had ik ineens kinderen van tien jaar in mijn klas.”

En hoe zijn je collega's?

“Behalve de Nederlandse afdeling heeft de school een Franse, Engelse, Duitse, Griekse en Spaanse

taalsectie. De vakgroep wiskunde bestaat uit docenten uit al deze landen. Samen maken we bijvoorbeeld het examen aan het einde van klas 5, dat vervolgens in alle taalsecties wordt afgenomen. De communicatie onderling, in het Frans, Duits of Engels, verloopt prima. Je moet de termen even weten, maar wij wiskundigen spreken uiteindelijk allemaal dezelfde taal.”

Hoe verschilt het onderwijs met dat in Nederland?

“Als docent in Nederland was ik als het ware opgegroeid met de tweede fase, dus in een begeleidende

Docent op een Europese School

Op veertien plaatsen in Europa staan Europese scholen, met in totaal ruim twintigduizend leerlingen. Als er voldoende Nederlandse en Vlaamse leerlingen zijn, hebben de Europese Scholen ook een Nederlandse taalafdeling, met Nederlandse en Vlaamse docenten. In dat geval worden onder andere de vakken Nederlands, wiskunde en natuurkunde in het Nederlands aangeboden. De andere vakken volgen de leerlingen in hun tweede taal. Is er geen Nederlandse taalafdeling, dan krijgen leerlingen alleen het vak Nederlands in hun moedertaal. Leerlingen starten, net als in Nederland, op hun vierde in de kleuterklas. Op hun achttiende verlaten ze de school met het Europese Baccalaureaat-diploma. Dit diploma is vergelijkbaar met een VWO-diploma en geeft toegang tot universiteiten in alle EU-landen.

Deelnemende landen en vertegenwoordigers van de Europese Unie vormen het bestuur van de scholen. Stichting NOB is in Nederland de formele werkgever van de Nederlandse gedetacheerde docenten, die voor maximaal negen jaar worden aangesteld. Vacatures vindt u op de website van NOB: www.stichtingnob.nl/vacatures. Hier staat ook uitgebreide informatie over arbeidsvoorwaarden en de opzet van het onderwijs.

rol. Hier is het lesgeven nog een stuk traditioneler; veel meer frontaal. Die aanpak wordt in veel Europese landen nog gezien als de beste. Ik heb bijvoorbeeld geprobeerd studiewijzers in te voeren, maar ik kreeg het niet van de grond. Toen ben ik het anders gaan aanpakken. Ik gebruik wat ik heb geleerd in Nederland en vul dit aan met wat mij aanspreekt in de aanpak van anderen. Juist van de samenwerking met collega's uit andere onderwijsculturen kun je profiteren. Dus ik sta nu weer veel voor de klas, maar ik probeer de leerlingen wel een flinke dosis zelfstandigheid bij te brengen."

En wat zijn inhoudelijk de verschillen?

"Het Europees wiskundeonderwijs heeft een flinke overlap met het Nederlandse VWO-programma¹. Het lastige is dat er geen methode bestaat die alle onderwerpen beslaat. Die moet ik dus zelf samenstellen uit andere methodes, zowel Vlaamse als Nederlandse. Dat betekent dus veel kopietjes maken. In het begin was dat flink puzzelen, maar inmiddels heb ik mijn eigen methode gevonden. Opvallend is dat er hier pas in 2010 voor het eerst een grafische rekenmachine is ingevoerd, en alleen in de bovenbouw. Dat is bijna tien jaar later dan in Nederland. Dat heeft onder andere te maken met het grote belang dat wordt gehecht aan goede rekenvaardigheden, maar ook met het trage proces van besluitvorming binnen de Europese scholen: alle landen moeten overeenstemming hebben bereikt voordat iets aangepast kan worden. Het voordeel van de late

invoering van een grafische rekenmachine is dat we nu wel werken met een van de laatste modellen, de TI-NSpire. Omdat ik al ervaring had met het gebruik van een grafische rekenmachine, laat ik mijn collega's in workshops nu de mogelijkheden zien."

Zou je collega's in Nederland aanraden ook deze stap te zetten?

"Zeker. Ik zie deze ervaring echt als een verrijking. Het samenwerken met collega's uit verschillende landen en onderwijsculturen in een internationale setting is leerzaam en motiverend. En ook al is Brussel niet zo ver van Nederland, het wonen in het buitenland ervaar ik toch als een groot avontuur. Als ik hier vanuit Nederland aankom voelt het inmiddels als thuiskomen. Al mis ik op zijn tijd wel een bruine boterham met Hollandse kaas en een glas lekkere melk. De aanstelling op een Europese school is voor maximaal negen jaar, en ik heb na dit schooljaar nog vier jaar. Wat ik daarna ga doen staat nog open, maar met deze mooie ervaring op zak zie ik mijn toekomst positief tegemoet."

Floris van Driel
Stichting Nederlands Onderwijs in het Buitenland
Floris.vanDriel@stichtingnob.nl

Noot

[1] Een overzicht van het curriculum staat op <http://www.eursc.org/index.php?id=149>